

Kennisplatform Integratie & Samenleving

Kennisatelier

'Zorg voor ouderen met een migratieachtergrond'

Kennisplatform Integratie & Samenleving

NOOM Netwerk van Organisaties van Oudere Migranten **Netwerk van Organisaties van Oudere Migranten**

 Aedes-Actiz * Kenniscentrum Wonen-Zorg

29 mei 2017

Programma

13.00 uur	Opening door Hans Bellaart
13.10 uur	Presentatie vooronderzoek door Marian van der Klein, Yvonne Witter, Melissa Hulleman
13.35 uur	Reacties uit de zaal en van NOOM door Jeanny Vreeswijk-Manusiwa
13.50 uur	Vier gesprekstafels met stellingen
14.50 uur	Pauze
15.20 uur	Plenaire terugkoppeling tips en discussie over de toekomstagenda
16.30 uur	Afsluiting met een hapje en een sapje
17.00 uur	Einde programma

Bevindingen vooronderzoek

Uitgevoerd door:

Melissa Hulleman & Yvonne Witter (Actiz-
Aedes KCWZ)

Sven Oostrik & Marian van der Klein
(Kennisplatform Integratie & Samenleving,
Verwey-Jonker Instituut)

Anita Boele, Universiteit van Utrecht

Een rijkdom aan initiatieven

Inventarisatie

Gesprekken met ouderen,
initiatiefnemers,
corporaties, gemeenten,
sleutelfiguren...

Interviews met
zorgorganisaties

Een levende lijst: 100 initiatieven

- Woongroepen, dagbesteding en zorglocaties voor migrantenouderen
- Meestal (ook op) initiatief van de eigen groep
- Veel cultuurspecifiek initiatieven (Marokkaans, Surinaams, Chinees, Turks et cetera), weinig multicultureel
- De meeste mogelijkheden in Utrecht, Zuid Holland en Noord Holland
- De minste mogelijkheden in Friesland en Limburg

Knelpunten wonen

Belemmerende factoren zijn:

- Gebrek aan middelen
- Gebrek aan geschikte locatie
- Ontbreken van het juiste netwerk
- Onvoldoende de weg kennen

Storytelling knelpunten

- 'Mijn ouders wonen hier in de buurt en hun kennissen ook. Zij worstelen met het vraagstuk over ouder worden in Nederland.'
- 'Migrantenouderen komen in een sociaal isolement door vernederlandsing, vanuit de cultuur zijn zij gewend om sociaal te zijn met iedereen.'
- 'Wat is **goede zorg** voor uw ouder(s)?'

Aedes-Actiz • Kenniscentrum Wonen-Zorg

Sleutels tot succes

Stimulerende factoren

- Sleutelfiguren
- Samenwerken met andere organisaties
- In een vroeg stadium ouderen én hun familie erbij betrekken

Aedes-Actiz • Kenniscentrum Wonen-Zorg

Storytelling sleutels tot succes

- o 'Het inzetten van professionals en vrijwilligers die de cultuur en taal van de ouderen kennen. Dat geeft ouderen een gevoel van veiligheid.'
- o 'Ik denk dat het voor alle initiatieven van migrantenouderen belangrijk is dat zij in een vroeg stadium betrokken zijn. Niet alleen de ouderen zelf maar ook de 'extended family'.'

Aedes-Actiz • Kenniscentrum Wonen-Zorg

Oplossingsrichtingen wonen

- o Opnemen in woonvisie: aandacht kwetsbare burgers
- o Werken aan vertrouwensband
- o Meer begrip voor 'achterstand' (bij schrijven van projectvoorstellen et cetera)
- o Sleutelfiguren inschakelen

Aedes-Actiz • Kenniscentrum Wonen-Zorg

Interviews intramurale instellingen

- Cordaan, meerdere woon-zorglocaties voor oudere migranten in Amsterdam (bijv. Anton de Kom, Al Noor ..) Interviews met bestuursadviseur en teammanager van Al Noor
- Interzorg, interview met woon-zorglocatie Slingeborgh in Assen
- Laurens: meerdere woon-zorglocaties voor oudere migranten in Rotterdam, interview met locatie De Beukelaer, meerdere groepen met cultuurspecifieke zorg.

Knelpunten intramurale zorg

- Onzekere toekomst: wat willen komende generaties?
Huidige zorg ingericht naar de vraag van nu.
In de toekomst minder behoefte aan 'cultuurspecifiek zorgen'?
Meer behoefte aan 'multicultureel zorgen'?
- Een nieuwe passende bewoner voor een vrije plaats?
– Spanning tussen dagelijks leven en financieringslogistiek
Wat als er niemand uit de doelgroep op de wachtlijst staat?
Toch iemand met een andere achtergrond plaatsen of wachten?
- Ongenoegen en vertrouwen
Relatie doelgroep – Nederlandse samenleving
Doorwerking wantrouwen jegens Nederlandse samenleving
Vertrouwen winnen is een uitdaging

Knelpunten in behandeling en dagelijks leven

- Mantelzorgers en vrijwilliger zijn zó betrokken...
 - ...dat ze de zorg overnemen!
 - Familie is vanwege grote betrokkenheid vaak kritisch op zorg
- 'Interne' cultuurverschillen zijn een uitdaging
 - Binnen Surinaamse afdeling: Creools en Hindoestaans en
 - Binnen Islamitische afdeling: Turkse en Marokkaans en ..., maar ook stromingen en intensiteit van geloof: "Je bent niet klaar met cultuurspecifiek: rituelen en gebruiken... Ook niet alle katholieken zijn hetzelfde."
- Verschillende opvattingen over (door)behandelen

Sleutels tot succes in intramurale zorg

- Bottom up, vanuit de gemeenschap een locatie of afdeling opzetten.
- Dit is ouderenzorg! Verdiep je in geschiedenis, niet alleen in gebruiken & rituelen
- Maak werk van inspraak (CR). Zorg voor verbinding tussen management enerzijds en gemeenschap, bewoners en cliënten (sleutelfiguren)
- Personeel uit de doelgroep: een verpleegkundige met dezelfde culturele roots
- Zorg dat je de taal spreekt, letterlijk!

Hoe nu verder?

Jeanny Vreeswijk-Manusiwa van NOOM

- Reacties uit de zaal
- Reactie van NOOM

Vier tafels, vier stellingen

Tafel 1: Eigen initiatief

- Een lokaal netwerk is het belangrijkste bij het opzetten van een eigen initiatief.

Tafel 2: Dagbesteding

- Het overschot van de Wmo moet besteed worden aan cultuursensitieve dagbesteding

Tafel 3: Cultuurspecifieke zorg

- Cultuurspecifieke zorg is de beste zorg op maat.

Tafel 4: Mogelijkheden verwijzers

- Verwijzers weten veel te weinig van de cultuurspecifieke mogelijkheden.

